

Oglašena prodaja kragujevačkog Autosabraćaja (AS-a) u stečaju

Bivši radnici AS-a podneli krivičnu prijavu protiv oglašivača i odbora poverilaca

<https://www.danas.rs/ekonomija/bivsi-radnici-as-a-podneli-krivicnu-prijavu-protiv-oglasivaca-i-odbora-poverilaca/>

Agencija za licenciranje stečajnih upravnika (ALSU) upravo je objavila da je kragujevački Autosabrćaj (AS) u stečaju, čiju imovine čine i autobuske stanice u Kragujevcu, Topoli, Rači, Batočini, Lapovu i Natalincima, kao i radionice u Aranđelovcu, Topoli i naselju Beloševac, ponuđen na prodaju po početnoj ceni od 184,6 miliona dinara.

Javno nadmetanje zainteresovanih za kupovinu AS-a zakazano je, kako je oficijelno saopšteno, za 29.oktobar.

Nekako u isto vreme, oglasili su se i bivši radnici kragujevačkog Autosabraćaja u stečaju koji su, kako tvrde, nedavno podneli krivičnu prijavu protiv Dragiše Petrovića, direktora Agencije za licenciranje stečajnih upravnika, Borisa Bogičevića, rukovodioca projekta ALSU za Autosabraćaj u stečaju, Tatjane Lalošević, nekadašnjeg rukovodioca projekta ALSU za Autosabraćaj, Željka Mijuškovića, sadašnjeg poverenika stečajnog upravnika ALSU za Autosabraćaj, te Rajka Fuštara, bivšeg poverenika stečajnog upravnika ALSU za Autosabraćaj.

Krivičnu prijavu Tužilaštvu za organizovani kriminal, odnosno Posebnom odeljenju Višeg javnog tužilaštva za suzbijanje korupcije u Kraljevu, bivši radnici AS-a podneli su i protiv Odbora poverilaca Autosabraćaja u stečaju koji čine: za firmu Autoprevoz Janjušević iz Priboja Vinko Janjušević, za Kole petrol company iz Kragujevca Marko Kostić, za Iga Petrol iz Kragujevca Aleksandar Radosavljević, za Italian Petrol iz Leposavića advokat Ivanka Đekić Marković, za Project One iz Beograd advokat Tomislav Todorović, za Energetiku iz Kragujevca Miloš Anđelković i nekadašnji član odbora poverilaca u ime nekadašnjih radnika Rajka Đorđević iz Kragujevca.

– Sva navedena lica omogućila su da firma Autoprevoz Janjušević iz Priboja stekne korist od oko 150 miliona dinara ili nisu ništa preduzela da to spreče. Istovremeno su za isti taj iznos oštećeni Autosabraćaj u stečaju, odnosno stečajna masa te firme i svi njeni poverioci, medju kojima je i oko 400 nekadašnjih radnika koji zahtevaju da im se isplate zaostale zarade, navodi se u krivičnoj prijavi koju su nekadašnji "AS*-ovci" juče dostavili i našem listu.

Podsećaju, pritom, da je 25.maja.2015. godine Privredni sud u Kragujevcu otvorio stečaj nad „Autosabraćaj“ i za stečajnog upravnika postavio Agenciju za privatizaciju (danas Agencija za licenciranje stečajnih upravnika – ALSU) koja za poverenika postavila Rajka Fuštara, stečajnog upravnika iz Kragujevca. Nepunih pola godine docnije, preciznije 27.oktobra te 2015., izmedju Autosabraćaja u stečaju, kojeg je zastupao Rajko Fuštar, i firme Autoprevoz Janjušević iz

Priboja, koju je zastupao Vinko Janjušević, i koji je u to vreme bio i član Odbora poverilaca "AS-a", što je, tvrde bivši radnici, sukob interesa, potpisali su ugovor o zakupu autobuske stanice u Kragujevcu, za mesečnu zakupninu od pet miliona i 560 hiljada dinara.

– U maju 2016. godine Odbor poverilaca "AS-a" cenu zakupa kragujevačke autobuske stanice Autoprevozu Janjušević smanjio je na tri , a u aprilu 2018. godine na samo milion dinara dinara mesečno. Oglas za izdavanje autobuske stanice u Kragujevcu u zakup, od 2015. godine, nikada više nije raspisivan, iako su, poznato nam je, stizale veće ponude od iznosa koji je plaćao Autoprevoz Janjušević. Odbor poverilaca "AS-a" u kojem većinu ima upravo Vinko Janjušević, većinski vlasnik Autoprevoza Janjušević, odbacivao je sve ponude zainteresovanih za zakup stanice, navodi se u saopštenju, odnosno krivičnoj prijavi nekadašnjih radnika "AS-a", koji procenjuju da je Autoprevoz Janjušević, smanjenjem cene zakupa stanice u dva navrata, taj zakup – od 2015. do sada – za ukupno 57 meseci, umesto 285, platio "svega 127 miliona dinara", te da su "stečajna masa i svi poverioci Autosaoobraćaja oštećeni za 150 miliona dinara". Sa ovim nepravilnostima dopisom je, tvrde bivši "AS-ovci", 16. oktobra. 2019. godine obavešten direktor ALSU Dragiša Petrović, ali "ništa nije preduzeo".

– U oktobru 2019. godine dolazi do smene rukovodioca projekta za Autosaoobraćaj u ALSU i umesto Tatjane Lalošević na to mesto postavlja se Boris Bogičević. U februaru 2020. godine, Boris Bogičević, kao rukovodilac projekta za Autosaoobraćaj, smenjuje poverenika stečajnog upravnika Rajka Fuštara i za poverenika postavlja Željka Mijuškovića iz Smederevske Palanke. Od tada, Rajko Fuštar javno priča da je smenjen jer ne želi da proda Autosaoobraćaj Vinku Janjuševiću na sumnjiv način. Molimo da se ispitaju veze Dragiše Petrovića, direktora ALSU, Krste Janjuševića narodnog poslanika iz Priboja, koji je rođak Vinka Janjuševića, i Vinka Janjuševića, navodi se u krivičnoj prijavi bivših radnika kragujevačkog "AS-a". U prijavi, koja je dostavljena i predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću, te Bezbednosno informativnoj agenciji (BIA) navodi se i da se "ubrzano radi na tome da se Autosaoobraćaj u stečaju pod sumnjivim okolnostima proda Vinku Janjuševiću".

– Nemam razloga da pričam na tu temu. Neću da se opterećujem lažima, ucenama i lažnim predstavljanjem onih koji šire tu priču, rekao nam je danas u telefonskom razgovoru vlasnik Autoprevoza Janjušević Vinko Janjušević. Predstavnik nekadašnjih radnika AS-a Srđan Ilić, koji je potpisao krivičnu prijavu protiv predstavnika ALSU i članova Odbora poverilaca, kaže da "stoji iza svega što je napisano u prijavi".

Kragujevački Autosaoobraćaj, do početka 90-tih prošloga veka, bio je jedna od najuglednijih spskih i jugoslovenskih auto-prevozničkih preduzeća, čiji autobusi i osoblje su, pored ostalog, bili angažovani i za prevoz učesnika i posetilaca Zimskih olimpijskih igara (ZOI) 1984. godine u Sarajevu. Nepunih desetak godina docnije, AS je već bio propala firma, čiju su imovinu nemilice razvlačili njeni direktori, a jedan od njih, Dragan Popovski, dva puta je hapšen, zbog zloupotreba službenog položaja.

U jesen 2013., tadašnji prvi potpredsednik Vlade Srbije Aleksandar Vučić, kome su se bivši radnici "AS-a" sada ponovo obratili, tim istim radnicima, koji su tada (2013.), u znak protesta zbog propasti firme i neispćenih zarada, bili blokirali magistralne drumske i železničke pravce od Kragujevca prema Kraljevu, Sandžaku, Kosovu i Crnoj Gori, obećavao je preporod preduzeća, nove autobuse, investicije. Od svega, naravno, nije bilo ništa, i Autosaoobraćaj je u maju 2015., završio u stečaju.

Analitičar: Telekom ne želi da poslovanje otvori za javnost

<https://www.danas.rs/ekonomija/analiticar-telekom-ne-zeli-da-poslovanje-otvori-za-javnost/>

Finansijski analitičar Branislav Jorgić rekao je da bi bilo poželjnije da je Telekom Srbija objavio prospekt o poslovanju i emitovao korporativne obveznice za „nepoznate“ kupce među kojima su građani, investicioni, penzioni i osiguravajući fondovi, umesto što ih je namenio unapred poznatim kupcima, bankama, kao profesionalnim ulagačima.

Jorgić je za agenciju Beta rekao da je taj nacionalni telekomunikacioni operater izabrao mogućnost da ne objavi prospekt o poslovanju i te vrednosne papire ne ponudi preko Beogradske berze, već je prošle nedelje emitovao obveznice samo za banke kao profesionalne investitore.

„Telekom tom transakcijom nije povredio Uredbu o postupku za izdavanje dužničkih hartija od vrednosti kojom se pojednostavljuje postupak emisije obveznica tokom trajanja vanrednog stanja i šest meseci po njegovom isteku“, rekao je Jorgić, koji je i direktor brokerske kuće „Jorgić broker“.

Vlada Srbije usvojila je tu Uredbu 10. aprila ove godine, kao deo programa mera usmerenih ka velikim preduzećima radi ublažavanje ekonomskih efekata pandemije, sa ciljem da podstakne korišćenje dodatnog izvora kapitala za obezbeđivanje sredstava za poslovanje i investicione projekte.

Skupština akcionara Telekoma donela je odluku o emisiji dinarskih korporativnih obveznica sa rokom dospeća od pet godina, u iznosu od 23,5 milijardi dinara (oko 200 miliona evra) po tržišnoj kamatnoj stopi od 3,97 odsto.

Narodna banka Srbije (NBS) je odmah pošto je Telekom Srbija izdao korporativne obveznice, od banaka koje su ih kupile, **otkupila polovinu emisije od 100 miliona evra na sekundarnom tržištu kapitala**, kako je preneo dnevni list „Danas“, mada centralna banka to još nije potvrdila.

Jorgić je rekao da nije poznato da li su banke prodale obveznice po punoj ceni kupona ili uz diskont, ali da su one plaćene novcem iz primarne emisije.

„Taj novac iz primarne emisije neće uticati na rast inflacije jer nije reč o značajnom iznosu“, rekao je Jorgić.

Na pitanje šta bi mogao da bude motiv banaka da ubrzano po kupovini preprodaju obveznice NBS koja može da ih kupi samo na sekundarnom tržištu, Jorgić je rekao da bi se to moglo tumačiti i tako da su banke „želele da učine uslugu državi i pomognu Telekom, pre nego da je u pitanju ekonomski interes“.

O motivu kupovine Telekomovih obveznica, prema njegovim rečima, može se govoriti tek kada NBS objavi podatke o uslovima kupovine.

„Bolje bi bilo da su obveznice ponuđene na Beogradskoj berzi jer bi se time doprinelo razvoju tržišta kapitala i objavom prospekta poslovanje učinio transparentnijim, pa bi investiciona javnost ponuđenom cenom dala ocenu poslovanja“, rekao je Jorgić.

Dodao je da ukoliko su banke prodale obveznice uz diskont, to bi moglo značiti da je poslovanje upitno.

Emisija obveznica za unapred poznatog kupca, prema rečima Jorgića, upućuje i na zaključak da osim što je lakši postupak i da Telekom ne želi da poslovanje „otvori“ za javnost.

„Osim toga takav izbor za pribavljanje dodatnog kapitala može se tumačiti i tako da država preko NBS finansira Telekom“, rekao je Jorgić.

Fonet/Danas

Slovenija: Prodavnice ubuduće zatvorene nedeljom

<https://www.danas.rs/svet/slovenija-prodavnice-ubuduce-zatvorene-nedeljom/>

Prodavnice u Sloveniji biće ubuduće zatvorene nedeljom i državnim praznicima, kada za dve nedelje stupi na snagu zakon za koji je u parlamentu, osim poslanika vladajuće koalicije, glasalo i dosta poslanika iz opozicionih stranaka.

Izmenama Zakona o trgovini, za čije su usvajanje u parlamentu u utorak glasala 72 od 88 poslanika, uz retke izuzetke se zabranjuje rad prodavnica nedeljom i praznicima.

Od zabrane su izuzete prodavnice s prodajnim prostorom do 200 kvadratnih metara na benzinskim pumpama, graničnim prelazima, lukama, aerodromima, železničkim i autobuskim stanicama i bolnicama, prenosi portal Indikator.

Takođe, nedeljom i državnim praznicima biće otvorene i ostale manje radnje površine do 200 kvadratnih metara, ako u njima poslove obavljaju trgovački subjekti, odnosno njihovi predstavnici, ali i učenici, studenti i penzioneri.

Pitanje da li prodavnice treba da budu zatvorene nedeljom i praznicima dugo je već aktuelno u Sloveniji. Njime se bavio Ustavni sud, a još 2003. građani su o tome pitani i na referendumu. Zabranu rada nedeljom tada je podržalo nešto više od 57 odsto glasača koji su izašli na birališta.

Privredna komora Slovenije se protivi usvojenim izmenama Zakona, a najavila je i mogućnost ocene ustavnosti zakonskog rešenja.

Među nama: Ko sve plaća kredite Etihadu?

<https://nova.rs/vesti/biznis/medu-nama-ko-sve-placa-kredite-etihadu/>

Neizmirene obaveze "Er Srbije" prema "Etihad ervejzu" iznosile su 57,6 miliona dolara i one su isplaćene u vreme najveće krize izazvane koronavirusom u Srbiji. O tome ko je platio ovaj dug u emisiji "Među nama" govorili su bivši direktor JAT-a Velibor Vukašinić i ekonomista Danilo Šuković.

Na pitanje **otkud novac za vraćanje kredita** ako znamo da je avio industrija zbog koronavirusa pretrpela najveće gubitke, Šuković kaže da je kredit u ovom slučaju mogao da bude vraćen tako što je novac uzet od države ili pozajmljen od nekog drugog.

“U saopštenju koje sam ja video kažu kako je to rezultat njihovog uspešnog poslovanja i to je ono što bode oči”, objašnjava Šuković.

Objašnjava da trenutno zbog korone i otkazanih letova imaju sve svetske kompanije, pa je nemoguće da to nije slučaj i sa “Er Srbijom”.

“Trebalo bi reći to je plaćeno odatle i odatle, država je vlasnik i tu ne treba ništa da se krije. Sve što ide preko države to su pare građana, znači da neko upravlja našim parama a to krije od nas”, poručuje ekonomista.

Vukašinić napominje da je “Er Srbija” državni projekat i da ona ne bi mogla da postoji bez državne pomoći.

“Mi smo potpisnici multilateralnog sporazuma o vazдушnom saobraćaju koji zabranjuje bilo kakvu pomoć države aviokompanijama. Međutim, Evropska unija je donela odluku da se aviokompanijama pomogne”, kaže Vukašinić.

Podseća da je zbog koronavirusa Lufthansa od nemačke države dobila 9 milijardi evra.

Napominje i da su sve kompanije koje su do sada ušle u kombinaciju sa “Etihadom” propale.

“Masovni otkup obveznica firmi vodi u pad deviznih rezervi”

<https://nova.rs/vesti/biznis/masovni-otkup-obveznica-firmi-vodi-u-pad-deviznih-rezervi/>

Narodna banka Srbije (NBS) potvrdila je da je, odmah po emisiji, otkupila korporativne obveznice "Telekoma Srbija", ali ne i koliko je izdvojila za tu transakciju, otkrivajući samo da joj je trenutno u portfoliju "blizu trećine" emitovanih obveznica. Ekonomisti, međutim, upozoravaju da NBS treba da bude oprezna, jer bi omasovljenje otkupa moglo da dovede do značajnog smanjenja deviznih

rezervi, a preti, kažu, i opasnost da se u njenom portfoliju nađu nekvalitetne i nenaplative obveznice.

Javnost je od NBS danas saznala nekoliko važnih informacija u vezi sa korporativnim obveznicama "Telekoma Srbija", među kojima je posebno interesantna ona da je centralna banka odmah po emitovanju otkupila "blizu trećine" cele emisije.

Nismo dobili odgovor na pitanje zašto NBS o tom potezu nije obavestila javnost u isto vreme kada je poslala detaljno saopštenje o samoj emisiji obveznica, ali smo zato dobili pojašnjenje oko toga kako je uopšte došlo do toga da banke – kupci deo obveznica odmah "proslede" centralnoj banci.

"NBS ne inicira transakciju kupovine niti prodaje ovih hartija od vrednosti, već nakon emisije korporativnih obveznica, ukoliko banke, koje su investirale na primarnom tržištu u pomenute obveznice, žele da iskoriste jedan njihov deo za monetarne operacije sa NBS (kupoprodajne transakcije, upotreba kao sredstva finansijskog obezbeđenja u repo transakcijama i/ili za povlačenje kratkoročnog ili prekonočnog kredita), NBS odlučuje o ponudi banaka", odgovorila nam je Narodna banka Srbije.

"U principu, nije dobro da centralna banka otkupi hartije od vrednosti koje nisu na tržištu dovoljno dugo proveravane. Na razvijenim tržištima, takav otkup rezervisan je za hartije koje se dugo kotiraju na berzi i koje su emitovane po standardnoj proceduri. U slučaju 'Telekoma', obveznice su emitovane po skraćenoj proceduri, i nije dobro ako ih je NBS otkupila odmah po emisiji", kaže za Nova.rs profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu Milojko Arsić.

Prema njegovim rečima, 'mehanizam' otkupa bi mogao da proizvede ozbiljne posledice u monetarnoj sferi, a posebno kada je reč o visini deviznih rezervi Srbije.

"Priroda otkupa je takva da NBS u suštini emituje dinare u vrednosti otkupljenih obveznica, što znači da se na taj način povećava dinarska likvidnost.

Taj prirast dinarske likvidnosti biće verovatno suvišan, pa će NBS, kako bi sprečila pritisak na kurs, najveći deo 'novostvorenih' dinara povući kroz prodaju deviza na deviznom tržištu, što znači da se otkup korporativnih obveznica faktički finansira iz deviznih rezervi NBS", objašnjava Arsić.

"Tih 500 miliona evra, koliko NBS sme da potroši na otkup obveznica neće ugroziti monetarnu stabilnost samo po sebi, zato što su devizne rezerve trenutno dosta visoke.

Ukoliko bi se, međutim, ta praksa omasovila, pa i druga preduzeća, poput EPS ili 'Srbijagasa' emituju obveznice a NBS ih otkupi, pa još ako budemo imali relativno visok deficit u trgovini sa svetom i smanjenje priliva stranih direktnih investicija, onda bi moglo da dođe do velikog pada deviznih rezervi u narednih godinu dana", upozorava Arsić.

Naš sagovornik ocenjuje da se, kada je reč o otkupu korporativnih obveznica NBS, suočavamo sa brojnim nepoznicama.

Kada NBS može da otkupi korporativne obveznice?

Podsećamo da su propisana ograničenja kojih NBS mora da se pridržava kada je reč o otkupu korporativnih obveznica kompanija. Ključno je to da NBS na raspolaganju ima ukupno 55 milijardi

dinara (oko 500 miliona evra) koje u ovoj godini može da koristi za otkup tih hartija od vrednosti koje mogu da emituju državne i privatne kompanije.

U isto vreme, NBS može da otkupi najviše 70 odsto emisije jednog emitera, i to za maksimalno 11 milijardi dinara. NBS sme da otkupi samo obveznice kompanija koje kod Agencije za privredne registre imaju bonitetnu ocenu A (odličan) ili B (veoma dobar).

“Ne znamo da li će NBS otkupljivati obveznice svih emitera ili samo neke, kojom dinamikom će ih otkupljivati, ne znamo koje sve kompanije planiraju da emituju korporativne obveznice po skraćenoj proceduri, a po pravilima koja su deo paketa za pomoć privredi zbog epidemije koronavirusa”, rekao nam je Arsić.

Da li je otkup obveznica osuđen na neuspeh?

Profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu i bivši guverner Dejan Šoškić upozorava da čitav sistem pravila na kojima počiva mogućnost da NBS otkupljuje dinarske hartije od vrednosti domaćih kompanija počiva na problematičnim rešenjima.

Šoškić posebno skreće pažnju na to šta bi praksa mogla da iznedri na našem “tržištu”, na kome ne samo da nije razvijena trgovina korporativnim obveznicama, nego ni bonitet kompanije ne određuje za to specijalizovana institucija, već Agencija za privredne registre.

“Sve to zajedno može da dovede do toga da NBS kreira novi novac u finansijskom sistemu (štampa pare), kupujući nelikvidne i moguće nekvalitetne obveznice domaćeg privatnog preduzeća, plaćajući ih možda i daleko iznad realne tržišne cene (koju ne znamo jer likvidno sekundarno tržište obveznica preduzeća u Srbiji ne postoji), oslanjajući se pritom na moguće pogrešan bonitet koji izdaje državna Agencija koja nije rejting agencija, kojoj to nije osnovni posao i koja za njega ne snosi odgovornost.

Time se NBS dovodi u poziciju da u svom portfoliju može da ima nelikvidne, nenaplative dugoročne obveznice domaćih privatnih preduzeća neizvesne vrednosti koje, moguće, nikome ne može da proda bez velikog ili potpunog gubitka”, upozorava Šoškić.

Beta/Danas

Turističke agencije u Srbiji od danas ne prodaju aranžmane

<https://nova.rs/vesti/biznis/turisticke-agencije-u-srbiji-od-danas-ne-prodaju-aranzmane/>

Turističke agencije u Srbiji od danas ne prodaju aranžmane jer su osiguravajuće kuće odbile da ih osiguraju, sa obrazloženjem da je visok rizik, između ostalog i zbog pandemije kovida 19, rekao je direktor Nacionalne asocijacije turističkih organizacija Srbije (JUTA) Aleksandar Seničić.

On je naveo da putnici koji su do danas uplatili aranžmane i trenutno ih koriste ili su dobili zamenske vaučere imaju osiguranje dok ih ne iskoriste.

“Turističke agencije, zbog nemogućnosti da plate osiguranje, od danas nemaju licence i mogu da prodaju samo pojedinačne usluge, karte ili smeštaj u hotelu jer se to osigurava na drugi način”, rekao je Seničić.

Istakao je da osiguravajuće kuće nisu pristale da osiguravaju agencijske aranžmane ni pod uslovom da podignu cene polisa, a da su to najavile tek pre dve nedelje i turističke agencije “dovele pred svršen čin” .

“Država nije antikriznim merama pomogla turističke agencije koje su jedan od pandemijom najpogodjenijih sektora, a sada je zbog nemogućnosti da osiguraju aranžmane zakucan poslednji ekser u mrtvački sanduk”, rekao je Seničić.

On je rekao da se sada pregovara sa osiguravajućim kućama da bar za tri meseca produže ugovore o osiguranju kako bi agencije u međuvremenu našle rešenje.

Prema domaćim propisima polise osiguranja mogu, kako je rekao, da prodaju i banke, ali su uslovi mnogo stroži i premije skuplje.

Da bi banka osigurala aranžmane traži, prema njegovim rečima, hipoteku na imovinu ili depozit u gotovini, a to većina agencija neće moći da obezbedi.

“Država nije na vreme uredila oblast osiguranja i odredila ko će da bude titular osiguranja što sada traže banke. U drugim državama postoje agencije za depozite, koje u slučaju spora zastupaju putnika”, rekao je Seničić.

Osiguravajuće kuće, prema njegovim rečima nisu do sada obavljale posao valjano pa su prodavale polise, a da nisu proveravale imovinu agencije i to je ponekad bio veliki problem kada agencija ne realizuje aranžman i treba da ga neko plati.

Ministar trgovine turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić juče je rekao da se u dogovoru sa bankama traži rešenje kako bi turističke agencije dobile licencu.

ПОЛИТИКА

Počinja nova grejna sezona, a toplane i dalje duguju za gas

Топlane су до 1. септембра локалним самоуправама упутиле захтев за корекцију цена грејања, али се исход тога за сада не зна, кажу у Удружењу топлана Србије

Укупан дуг топлана за гас пред почетак нове грејне сезоне износи скоро три милијарде динара, од чега је основна 2,726 милијарди. Истовремено је дуг за мазут 941,6 милиона, испоручени угаљ 247,14 милиона. А није наплаћен ни дуг од 286,1 милион динара за испоручену топлотну енергију, показују најновији подаци Удружења топлана Србије.

Упркос томе, уочи почетка нове грејне сезоне, која би требало да startује 15. октобра, снабдевеност енергентима је добра. Подаци Удружења топлана показују да је уговорено 61 одсто гаса, мазута без залиха 36,4 одсто, угља 86,33, а топлотне енергије скоро 59 одсто.

Дејан Стојановић, директор пословног Удружења топлана Србије, за „Политику“ каже да би радијатори у становама званично требало да буду топли од 15. октобра. Могу и раније, у периоду од 1. до 15. октобра, уколико три дана заредом спољна температура буде испод 12 степени Целзијусових.

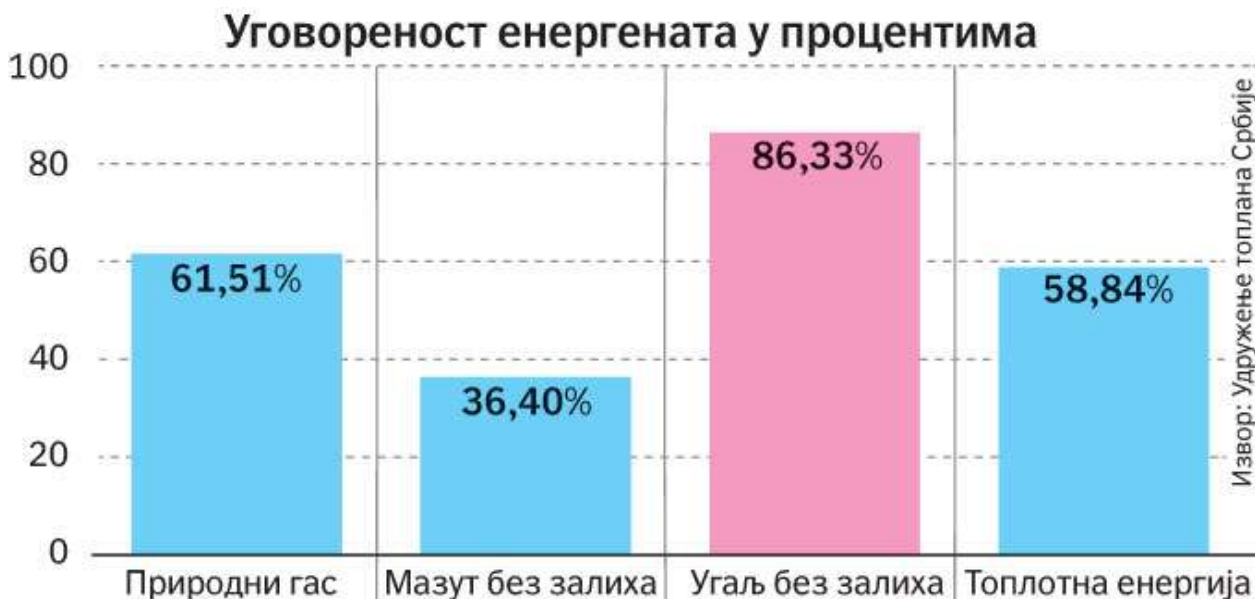
Упитан да ли су топлане, руководећи се примером „Енергетике“ из Крагујевца, затражиле корекцију цена грејања, Стојановић одговара да су топлане упутиле захтеве својим локалним самоуправама до 1. септембра 2020.

– Захтев за повећање цене се упућује у складу са методологијом за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом. То значи да су се, уколико се цена енергента повећа за три процента, стекли услови за поскупљење, а ако падну испод пет одсто, да има простора да грејање и појефтине – каже наш саговорник.

Иако му, истаје, исход тих поднетих захтева није познат, дакле не зна да ли ће локалне самоуправе топланама дозволити поскупљења или не, чињеница је да су и нафта и гас у међувремену и поскупљивали и појефтинјавали (поготово током епидемије ковида 19 у априлу и мају када је барељ нафте пао на нулу, па скочио на 46 долара).

Примера ради, према последњим подацима „Србијасгаса“, просечна цена овог енергента је 2015. године била 260 долара, да би 2016. пала на 144, а потом у наредне три године наставила стално да расте и крајем прошле године опет дошла на 257 долара за 1.000 кубика.

Zbog toga je uopšte teško reći za koliko su kumulativno energenti u poslednjih nekoliko godina poskupeli ili pojeftinili i na lokalnim samoupravama je da izvedu tu računicu. One su te koje, kada podvuku crtu, treba da daju ili odbiju zeleno svetlo toplanama za korekciju cena. Inače, cena grejanja po kvadratu u zavisnosti od toplane do toplane kreće se od 65 do 109,78 dinara bez PDV-a, kaže Stojanović.

– Razlike cena među toplanama u Srbiji su jako velike u zavisnosti od energenta koji koriste, stanja i starosti u kome se nalaze proizvodni i distributivni sistem (samim tim je i efikasnost proizvodnog i distributivnog sistema različita), stepena automatizacije...

Zato je vlada i propisala jedinstvenu metodologiju po kojoj se određuju cene i ostavila jedinicama lokalne samouprave da na osnovu nje daju saglasnost na visinu tarifa, odnosno cena – ističe naš sagovornik.

On kaže da je dobra vest što se zaustavio trend isključenja potrošača s toplanama.

– Primera radi, u Nišu, gde smo do sada imali „revoluciju” udruženja građana da se isključe s toplanama jer im je bilo skupo da plaćaju, sada je situacija takva da je posle više godina broj novopriključenih veći od broja isključenih – zaključuje Stojanović.

Kragujevačka „Energetika” traži povećanje cene grejanja

Kragujevac – Proizvođač i distributer toplotne energije „Energetika” iz Kragujevca uputio je zahtev Gradskom veću za povećanje cene za stambeni, a umanjenje za poslovni prostor. Direktor „Energetike” Milan Ćirović je rekao Beti da cena daljinskog grejanja nije menjana od 2013, premda se svake godine upućuje zahtev za promenu cene.

On nije hteo da kaže u kom procentu se traži korekcija cene i dodao da će to komentarisati pošto se Gradsko veće izjasni o predlogu „Energetike”. Ćirović je rekao i da bi sa tim korekcijama bio „isti nivo naplate” i da se radi o „preraspodeli troškova”.

Objasnio je da se promena cene traži svake godine „po formuli Ministarstva energetike”. U „Energetici” su rekli da je obaveza svih toplanama da odrede cenu grejanja, to jest fiksnog i varijabilnog dela, na osnovu troškova iz prethodne grejne sezone.

Prema podacima „Energetike” u Kragujevcu daljinsko grejanje ima 21.957 objekata koje koristi stanovništvo. U privredi je 1.107 objekata i 231 javni objekat (vrtići, škole, sudovi) koji koriste daljinsko grejanje.

Broj prevezenih putnika u prvoj polovini godine manji za 43 odsto

<http://www.politika.rs/sr/clanak/463455/Broj-prevezenih-putnika-u-prvoj-polovini-godine-manji-za-43-odsto>

Broj prevezenih putnika u prvih šest meseci ove godine manji je za 43 odsto u odnosu na isti period prošle godine, objavio je Republički zavod za statistiku.

Navodi se, takođe, da je prevoz putnika u unutrašnjem saobraćaju manji za 42,1 odsto, a u međunarodnom za 56,4 odsto.

U vazдушnom saobraćaju zabeležen je pad od 57,3 odsto, a u drumskom 42,3 odsto.

Takođe, opao je i prevoz putnika u železničkom saobraćaju i to za 45,3 odsto

Količina robe prevezene u prvom polugodištu ove godine u poređenju sa istim periodom prethodne godine porasla je za 1,2 odsto.

U istom periodu, obim rada iskazan u tonama po pređenom kilometru (tkm) manji je za 2,1 odsto, javlja Tanjug.

Vazdušni, rečni i železnički saobraćaj beleže pad u količini prevezene robe, dok cevovodni transport i drumski saobraćaj beleže rast.

Kako je navedeno, do porasta u količini prevezene robe u drumskom saobraćaju je došlo usled činjenice da je povećan obuhvat posmatranih izveštajnih jedinica.

Gosti N1: Direktori javnih preduzeća u v.d. stanju pod jakom kontrolom vlasti

Nemanja Nenadić iz organizacije Transparentnost Srbije i Biljana Stepanović glavna urednica Nove Ekonomije ocenili su u Novom danu da je za sređivanje stanja prilikom izbora direktora javnih preduzeća neophodna politička volja, kao i da ovakvo stanje odgovara vlasti zato što ih na taj način drži pod kontrolom.

Podsetimo, umesto da budu izabrani na konkursima kako zakon nalaže, od 34 preduzeća u državnom vlasništvu, direktore je u čak 22 Vlada Srbije imenovala kao vršioce dužnosti. U 19 preduzeća direktorima u v.d. stanju istekao je mandat, koji je zakonom ograničen na najduže 12 meseci. Transparentnost Srbija podnela je Ministarstvu privrede predlog da za tih 19 preduzeća izvrši nadzor, da o tome obavesti Vladu Srbije kao osnivača i inicira pokretanje postupka za izbor direktora.

"Reč je o stanju koje više nije samo pitanje političke volje da se primene ili ne primene neki dobri mehanizmi koji bi vodili profesionalizaciji javnih preduzeća, već je reč o tome da smo u situaciji koja ozbiljno ugrožava vladavinu prava u celini. Ugrožava i konkretne ugovore koje svakodnevno zaključuju javna preduzeća i gde su potpisnici građani kojima je istekao mandat i koji imaju ovlašćenja da potpisuju ugovore jednako kao i svaki drugi građani u zemlji", kaže Nenadić i pojašnjava da svi direktori kojima je istekao mandat više nisu direktori, i da ugovore koji oni potpisuju nemaju nikakvu pravnu snagu.

"To je problem koji mora da se reši što pre", upozorava on i napominje da bi u slučaju pravnog spora bilo koji od tih ugovora bio nevažeći.

Nenadić smatra da je potrebna promena pristupa javnim preduzećima i da se konkursi koji su započeti, a koji nisu dovedeni do kraja, okončaju.

"Među ovih 19 preduzeća kojima je istekao vd status je nekoliko železničkih preduzeća, Koridore Srbija, Putevi Srbija, EPS, kao i nekoliko nacionalnih parkova", precizira on.

Kao rekordera među direktorima u vd statusu Nenadić izdvaja Zorana Drobnjaka, direktora Puteva Srbije koji ima tu funkciju u mandatu nekoliko vlada.

Politička kontrola direktora

Stepanović ocenjuje da je uzrok ovakvog stanja - politička volja.

"Nova ekonomija je cele 2014. godine pisala seriju tekstova o radu javnih preduzeća i tada se pričala ista priča. Tada je sadašnji predsednik obećao formiranje radne grupe koja će rešiti pitanje javnih preduzeća. Pet godina kasnije, ponovo pišemo o radu javnih preduzeća i teme su nam iste", navodi ona.

"Ne znam zašto je potrebno da neko bude u v.d. stanju tolike godine, i da Nadzorni odbor to toleriše. Ne vidim razloge da se to dešava ako nije u pitanju politička kontrola, jer lakše je nekoga

držati pod kontrolom u vd stanju, nego da se pravi profesionalni menadžment izabere na konkursu i da ima mandat u kojem bi trebalo autonomno da radi", izričita je Stepanović.

Ocenjuje da kod nas javna preduzeća nisu autonomna, već su baze ili žarišta političkih partija koje su na vlasti.

"To nije počela sada, to je od kada ja pamtim, ali to je sada eskaliralo", naglašava Stepanović.

Ona je navela da se stvorila atmosfera u kojoj svi vide da su javna preduzeća pod direktnim političkim uplivom i uticajem, kao i da onda ozbiljni ljudi neće ni da se kandiduju za te pozicije.

"To je znak totalnog urušavanja pravnog sistema Srbije", istakla je ona.

Prema rečima Nenadića, u brojnim slučajevima praksa je pokazala da se na konkurse za izbor direktora javljaju jedan ili dva kandidata, a da su članovi konkursnih komisija unapred znali ne samo koji će to kandidati biti, već i iz koje stranke dolaze.

"Ukoliko bi želeli da uvedemo profesionalizaciju i da ohrabrimo stručne ljude koji imaju znanja, bilo bi potrebno uložiti ogroman trud da se oni privuku i da se uvere da će moći da dobiju posao, iako nemaju političku zaleđinu", istakao je Nenadić.

Stepanović kazuje da su upravo ovakve situacije razlog zbog čega je definisano u zakonu da vd stanje može da traje najduže godinu dana.

"Direktor firme mora da ima mandat, vreme na raspolaganju za svoj rad, mora da položi račun za to što je radio, i podršku da bi mogao da radi", zaključila je ona.

Jermenska ekspertkinja: Srbija prodavala oružje i Jermeniji i Azerbejdžanu

<http://rs.n1info.com/Vesti/a655560/Jermenska-diplomatkinja-Srbija-prodavala-oruzje-i-Jermeniji-i-Azerbejdzanu.html>

"Srbija je izvezla mnogo više oružja u Azerbejdžan nego u Jermeniju, i to se vidi po količini oružja koje je stiglo u Azerbejdžan, koji je dobio mnogo naprednije oružje. Nekoliko puta sam proverila ove podatke od više izvora pre ovog razgovora. Isto važi i za Rusiju. Postoji mit da Rusija pomaže Jermeniji. Zapravo, Rusija pomaže obema stranama i to opravdava komercijanim interesom", kazala je u N1 Studio Live jermenska ekspertkinja za međunarodne odnose Sosi Tatkijan.

"Rusija i Izrael su dva glavna dobavljača oružja u Azerbejdžan. Zamislite Izrael koji je, takođe, doživeo genocid kao i Jermeni. Zato mislimo da to ne bi trebalo da rade, pogotovu što im prodaju moderno oružje. Dakle nije istina da je Srbija prodavala oružje samo Jermeniji. Ono što se pojavilo u medijima je samo najnoviji ugovor, ali je činjenica da je Srbija prodavala oružje i Jermeniji i Azerbejdžanu", kaže Tatkijan.

Ona dodaje da je OEBS 1994. isposredovao primirje između Azerbejdžana, Jermenije i Nagorno-Karabaha, koje je deceniju održavano relativno uspešno.

"Ali, čim je Azerbejdžan počeo da koristi novac od gasa i nafte i da ga ulaže u vojsku, počeli su da veruju da mogu da reše (situaciju) kroz vojni sukob", kaže ona i dodaje da je propaganda protiv Jermena u Azerbejdžanu "potpuno normalna stvar".

Kaže da su u vreme pandemije koronavirusa u Bakuu (glavnom gradu Azerbejdžana) održane "masovne demonstracije" protiv Jermena. "Ne znam gde su u to vreme održane takve demonstracije. Ovo je provocirano od samog vrha Azerbejdžana".

Ona je navela da je njena zemlja spremna na rešenje koje je prihvatljivo za sve tri strane, navodeći da nije reč o spontanom sukobu.

"U svetu se možda pogrešno tumači da je reč o ratnom stanju. Taj prevod je netačan. U našem Ustavu imamo Deklaraciju o ratu u kojoj, hvala Bogu, još nismo na tom nivou. Onda, imamo ratnu situaciju, koju u svetu prevode kao vojnu situaciju, što znači da imate samo nekoliko restrikcija koje su uvedene tokom kovida, ne samo u Jermeniji, već i u Srbiji: Premijer je postao vrhovni komandant vojske, ne smete da širite neproverene informacije i sva vojna oprema je mobilizovana i regrutovani su svi vojnici u rezervi", kaže Tatkijan, koja saraduje sa mnogim jermenskim i međunarodnim nevladinim organizacijama.

Ona navodi da Azerbejdžan ima uveden policijski čas, da su blokirali većinu interneta, odnosno da radi samo Tviter, prekinuti su svi civilni letovi, a "što se tiče Jermenije sve snagu su ujedinjene".

Tanjug/Srbijadanas.com

SLOVENCİ ODLUČILI: Izglasano zatvaranje prodavnica nedeljom i praznicima

<https://www.srbijadanas.com/biz/vesti/slovinci-odlucili-izglasano-zatvaranje-prodavnica-nedeljom-i-praznicima-2020-09-30>

Prodavnice u Sloveniji će nedeljom i praznicima biti zatvorene, odlučili su poslanici u parlamentu.

Izmenama Zakona o trgovini, za čije su usvajanje u Narodnoj skupštini glasala u utorak 72 od 88 poslanika, uz retke izuzetke se zabranjuje rad prodavnica nedeljom i praznicima.

Od zabrane su izuzete trgovine s prodajnim prostorom do 200 kvadratnih metara na benzinskim pumpama, graničnim prelazima, lukama, aerodromima, železničkim i autobuskim stanicama i bolnicama, prenosi Indikator.ba.

Takođe, nedeljom i državnim praznicima će biti otvorene i preostale manje radnje površine do 200 kvadratnih metara, ako u njima poslove obavljaju trgovinski subjekti, odnosno njihovi predstavnici, ali i učenici, studenti i penzioneri.

Pitanje da li prodavnice treba da budu zatvorene nedeljom i praznicima muči javnost u Sloveniji decenijama.

Njime se bavio Ustavni sud, a u septembru 2003. građani su o tome pitani i na referendumu. Zabranu rada nedeljom je tada podržalo nešto više od 57 posto glasača koji su izašli na birališta.

Privredna komora Slovenije se protivi amandmanima usvojenim juče, a najavila je i mogućnost ocene ustavnosti zakonskog rešenja.